

Tekst 3b: Ro på, vi unge forstår stadig dansk

30. april 2025 Politiken, Debatindlæg af Jo Teilmann, student på sabbatår

5 *Når jeg taler med mine venner, sniger der sig hurtigt engelske låneord ind. Det tilføjer sproget dybde, ikke det modsatte.*

10 SOM 21-ÅRIG er jeg vokset op med det engelske sprog overalt omkring mig. Min generation har haft adgang til uanede mængder engelsksproget indhold på streamingtjenester og sociale medier - selv lærte jeg at tale og forstå sproget ved at følge med hos forskellige teenagepiger på YouTube og se deres videoer 'Get ready with me' eller 'What I eat in a day'.

15 I dag er engelsk en helt naturlig del af mit ordforråd, og når jeg taler med mine venner, sniger der sig hurtigt låneord ind. Hvis en veninde f.eks. har været på date med en, som hun »viber vildt godt med«, kan jeg finde på at indskyde, at han »lyder kinda toxic tho« (underforstået har han måske sagt nogle ting, som tyder på, at han ville være en kontrollerende eller manipulerende kæreste).

20 Den måde at tale på har vakt debat: Forfladiger vi det danske sprog ved at bruge engelske udtryk? I et debatindlæg i Politiken 5.4. udtrykker Peter Kjær Flyvholm, medlem af Kristendemokraternes hovedbestyrelse, bekymring for, at vi ikke længere bruger engelsk »som supplement, men som erstatning«. Han skriver:

»Vi skriver random, når vi mener tilfældigt. Cringe, når noget er pinligt. Sorry, når vi burde sige undskyld«.

25 Ifølge Flyvholm risikerer vi at miste »nuancer, der er unikke for dansk. Ord, der forbinder os med vores historie, vores landskab, vores sjæl«.

Det er selve fællesskabet, selve sammenhængskraften, der er på spil.

30 SELV OM JEG ELSKER det danske sprog, at fornemme det og mærke det - og absolut mener, den gave skal gives videre til de kommende generationer - er jeg ikke enig i, at engelsk fratager os den mulighed.

35 Engelske låneord fungerer ofte som en nuancering af sproget. Sproget tilføjes dybde, ikke omvendt. F.eks. betyder random ikke nødvendigvis tilfældig(t). Jeg kunne finde på at sige: »Den her fest er altså lidt random«. Dvs. at stemningen er lidt underlig, mærkelig eller speciel.

Cringe kan også have en anden betydning end pinlig(t). Hvis jeg ser tilbage på min tøjstil i folkeskolen, synes jeg, den er cringe (tåkrummende, kikset og ret så sjov). Men jeg bliver hverken flov eller pinligt berørt.

40 På samme måde er sorry for mig noget helt andet end at sige undskyld. Jeg ville sige sorry, hvis jeg ved et uheld stødte ind i nogen på gaden. Men jeg kunne aldrig finde på at sige sorry, hvis jeg havde såret en ven. Her ville jeg sige undskyld, fordi ordet har en tungere vægt i min bog (som at sige I apologize eller I'm so sorry).

45 I nogle tilfælde lapper dansk og engelsk selvfølgelig ind over hinanden, men som udgangspunkt skal man være varsom med at sige: 'Du kunne lige så godt have brugt det danske ord!' Typisk har det engelske låneord en mer- eller medbetydning, som er socialt eller kulturelt betinget, og som ikke kan oversættes 1:1.

50 SPROGET ER DYNAMISK og altid under udvikling, og selvom engelsk måske har særlig stor indflydelse lige nu, har dansk også tidligere været præget af fremmedord fra f.eks. Tyskland og Frankrig. Det er helt naturligt - især i et lille land som Danmark.

Vi må heller ikke glemme, at sproget er en identitets- og gruppemarkør. Unge har altid haft et særskilt sprog, der er med til at markere en afstand til 'de voksne'.

55 Jeg ville nok ikke sige til en ældre kollega, at hendes date lød kinda toxic. Unge har et fællesskab om at have samme sprog, og det er både godt og sundt.

60 I sidste ende er jeg ikke bekymret for det danske sprog. Med tiden vil nogle fremmedord forsvinde, nogle blive mere danske (se bare bøjningsmønsteret i at vibe/jeg viber/vi vibede) Så Flyvholm, keep calm and carry on.